

var på grund af den støtte, som NATO gav Portugal, og på grund af NATO-landenes interesse i at udnytte de portugisiske kolonier, at Salazar-regimet havde været i stand til at gennemføre sin udslettelseskrig i kolonierne. Efter sovjetisk opfattelse måtte sikkerhedsrådet, hvis det ønskede at leve op til sine forpligtelser, anmode alle verdens stater om at anvende de af de afrikanske stater under Addis Abeba-konferencen foreslåede sanktioner mod Portugal for derved at tvinge portugiserne til at opgive deres forbryderiske politik i Afrika, ligesom sikkerhedsrådet var forpligtet til at fordømme NATO-landene, som fortsatte med at give økonomisk og militær bistand til Portugal i dets kamp mod frihedsbevægelserne i de afrikanske territorier. Efter sovjetisk opfattelse burde kolonistyret i de portugisiske områder i Afrika likvideres inden årets udgang.

Den portugisiske udenrigsminister Dr. Franco Nogueira fik herefter lejlighed til at svare på de fremkomne indlæg. Han sagde, at Portugal i hvert fald ikke var det eneste land, der ikke havde rettet sig efter generalforsamlingens resolutioner, og undrede sig over, hvorledes unladelsen i dette tilfælde kunne indebære, at der nu hævdedes at være krig i disse områder. Endvidere sagde han, at den af de afrikanske lande i Addis Abeba vedtagne resolution, der bl. a. anbefalede afbrydelse af de diplomatiske og konsulære forbindelser mellem de afrikanske lande og Portugal og en boykot af portugisiske varer, skibe og luftfartøjer, var i strid med FN's pagt.

Udenrigsminister Nogueira gjorde herefter en række bemærkninger til de fremkomne angreb på Portugal:

Liberias udenrigsminister havde f. eks. henvist til FN-pagtens artikel 73 og påstået, at Portugal i henhold til denne bestemmelse skulle være forpligtet til at forsyne organisationen med periodiske oplysninger vedrørende politiske, økonomiske og sociale fremskridt i territorierne. Denne forpligtelse kunne Portugal ikke anerkende. Han imødegik bl. a. også en påstand om, at udenlandske journalister ikke fik adgang til Angola, ved at sige, at mere end 400 journalister af mange nationaliteter siden 1961 havde haft adgang til Portugals oversøiske territorier, som i princippet stod åbne for alle.

Til den tunesiske udenrigsminister, som bl. a. havde sagt, at Portugal først i 1951 havde opstillet den „latterlige fiktion“ at kalde territorierne „oversøiske provinser“, bemærkede Nogueira, at portugisiske love havde anvendt udtrykket siden 1612.

Udenrigsminister Nogueira pegede derefter på, at der i vidt omfang skete en indblanding i Angolas anliggender udefra. For så vidt angik Congos rolle fandt han dette så åbenbart, at dokumentation ikke var nødvendig. På denne baggrund gjorde han gældende, at en ny retsopfattelse i de sidste år syntes at være på vej i internationale anliggender. Det interessante var, at denne nye opfattelse gik ud på, at international lovlighed kun virkede i een retning, kun til eet formål og kun til fordel for nogle. Når Congo officielt etablerede militære træningslejre mod Angola, var det en lovlig akt, men hvis Portugal gjorde det samme på portugisisk territorium, var det ulovligt o. s. v. Endelig gjorde han opmærksom på, at selve fundamentet for Portugals politik, der blev angrebet så hårdt, var en fast tro på, at ingen race er under- eller overlegen i forhold til nogen anden race, at Portugal var modstander af racemæssig undertrykkelse og diskriminering, og at Portugal bestræbte sig på at give alle lige rettigheder uden hensyn til race, farve, oprindelse eller religion, uden dog naturligvis at gøre krav på fuldkommenhed.

Han oplyste, at der fra september 1963 og indtil begyndelsen af 1964 ville blive afholdt valg i områderne, således at den repræsentative karakter af den politiske og administrative struktur i de oversøiske territorier sikredes. Endelig gjorde han opmærksom på, at Portugal havde anmodet ILO, WHO og FAO om at foretage uafhængige studier vedrørende forholdene i disse områder, ligesom han oplyste, at der fra september 1963 ville blive oprettet universiteter forskellige steder inden for territorierne. Selv om andre måske kunne have en anden opfattelse, af, hvorledes problemerne burde løses, og selv om Portugal måske ikke var på linie med de for tiden herskende slagord, var han ikke i tvivl om, at hans regerings politik og metoder var lovlige, og at dens mål var hæderfulde samt i overensstemmelse med FN's pagt, med de oversøiske territoriers be-